

СЪДЪРЖАНИЕ

на

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ за 1901 год.

	стр.		стр.
Алкохолизъмът и Младежъта	159	Мисии по Възпитавнето	206
Американските Мисионери въ Турция	19	Мисионерското Дѣло.	208
Близо при Бога.	87	Младите За	50, 66, 190
Богът Начало и Край	63	Мъжеподобие на Тай-Пен-Фу и Манчурия.	143
Британското и Чуждестранното Б. Общество.	111	Най-великата Нужда на Свѣта	223
„Бѫди Мѫжъ“	223	Най-великите Нужди на Новото Столѣтие	25
Велиденска Повѣсть	66	Недѣлите прѣзпра Малките Нѣща.	12
Виктория, Покойната Кралица	47	Незабравено	72
Внушение за Изучване Библията.	28	Необходимитѣ Нѣща за Единъ Операторъ.	146
Всѣкидневенъ Дѣлъ	29	«Не мога да отговарямъ за свѣта».	188
Възгордѣващъ ли се или се Назидавашъ?	50	Нова Реформация въ Франция	45
Възпитание на Младите	181	Ново-Хебрийските Християни.	84
Гладът въ Индия	212	Ноемвриските Разговори	183
Говоране Истината съ Любовъ	27	Отрова	12
Годѣ, Д-ръ Фредерикъ.	40	Побѣдата на Вѣрата	180
Деветнадесетото Столѣтие	3	Плодътъ на Нашния Трудъ.	187
Дружеството за Миръ	120	Ползитѣ отъ Класното Събрание.	110
Духовенътъ Отпадътъ.	51	По пъленнието на Мисъ Столъ и Другарката	
Евангелното въ Австрия	209	и Г-жа Цилка	211
Една Източна Приказка	231	Прави Понятия за Бога	90
Едничката Книга.	12	Прогресъ въ Централна Африка	110
Едно Нѣщо	201	Противъ Протестантътъ	71
Епидемия отъ Лѣковѣре	179	Противоклерикалното Движене въ Испания.	130
Есенниятъ Конференции	110	Протестанското Движене въ Австрия	191
Жизнена Духовностъ	206	Шиеница и Илѣва	141
Зала за Вел. Маже при Ню-Йоркск. Универс.	6	Религия и Моралъ	21
Иисусъ Христосъ въ Обществения Жivotъ	186	Религознитѣ Ордени въ Франция	159
Илия, Новъ	179	Религозното Съживление на Япония	144
„Има ли Нужда отъ Новъ Прѣводъ“	29	Риггсъ Д-ръ И.	88
Индиферентизъмътъ	205	Рождество Христово.	221
Инославниятъ Пропаганди	68	Силата на Младежъта	205
Каква Подготовка се изисква за една усийшна Христианска работа?	122	Силата на Разговора	108
Какъ да стане човѣкъ велики, или що прави животътъ велики?	160	Слово на Епископъ Винсентъ	101
Какъ да празнуваме Рождество Христово.	221	Смутоветъ въ Атина	228
Китайското Минист. на Чуждестр. Дѣла.	161	Спасителната войска	191
Книжнина	40, 80; 160, 200.	Старо-Католици	191
„Кой е Този?“	17	Стойността на Характера.	162
Колко ще костува въоръжен. миръ на Англия.	159	Стойността на Христианското Вѣрую	41
Кралъ Кама	145	Тайни Съгрѣшения	111
Кратки Бѣл. на Еписк. Джонъ Х. Винсентъ	108	Третата Всем. Методистка Конференция.	202
Критически Отдѣлъ	29, 68, 116, 131, 147, 167	„Трѣбва ли и до колко може Христианинътъ да върви съ свѣта?“	81, 126
Кръщението на Хуангъ Иганъ	8	Ударнътъ Гвоздея	191
Къщата що Яковъ построи—Повѣсть за Мла- дите	13, 33, 52, 73, 91, 112, 134; 151, 172, 193, 213, 234.	Ученитето на Метод. Еписк. Черква.	11
Лонгъ, Д-ръ А. Л.	150, 162	Хейне Хейнрихъ, Германскиятъ Постъ на	
Макъ Кинли Уйлъмъ, Прѣдсѣд. на С.-Щати	185	Смъртното сп. Легло.	26
Международенъ Протестъ и Въззвивъ.	24	Христианството и Днешното Безвѣре.	203, 232.
Мисли за Нова Година:	2	„Христосъ Възкръсна“.	61
		Щастлива мисъль (Боледна Повѣсть)	224
		Що костува издръжката на едно момче	191

Илюстрации.

Библейски Студенти въ Пекинския Универс.
Бъгството въ Египет
Виктория Кралица
Джонстонъ, Дж. У. Докт. по Богословието,
авторъ на повѣстта „Кѫщата що
Яковъ построи“
Жъно градъ, Алякса, отъ паракода
Иисусъ и Двамата Ученци
Индийска кѫща, Ситка, Алекса, съ правоосл.
чрквa на бряа ни улицата

СТР.

28
229
46
15
209
89
11

СТР.

67

Иуда прѣдава Христа
Ленардъ, Д-ръ А. Б. Секрет. на Мис. Дру-
жество на М. Е. Черква
Ли Хунгъ Чангъ
Лонгъ, Д-ръ А. Л.
Макъ Книли, покойниятъ прѣдѣдателъ на
Съед. Щати въ Америка
Методистката Еписк. Черква въ Пекинъ
«Не е тута, защото възкръсна»
Рождението на Иисуса Христа
Христосъ съ Своптѣ Ученци
Христосъ и Апостолъ Иоанъ

Християнски Свѣтъ

Мѣсечно илюстровано религиозно списание.

ГОД. X.

5819

ЯНУАРИЙ 1901.

БРОЙ 1.—12

ПОКЛОНЪ НА НОВОТО СТОЛѢТИЕ.

ВЕЛИКЪ и многознаменателенъ е случаятъ, що имаме да видимъ края на едно столѣтие и началото на друго. Въ такова врѣме ние чувствувааме това, що великиятъ шотландски проповѣдникъ, Чамърсъ, е твърдъ хубаво нарекълъ „двѣтъ величини — величието Божие и маловажността човѣшка.“ Само Богъ е великъ и Нему принадлѣжатъ вѣчните години. Колкото за човѣка, днитъ му сѫ като трѣва. Староеврейскиятъ поетъ казва: „Като съ порой ги завличашъ; тѣ сѫ като сънь; зарань сѫ като трѣва, която процащѣва. Зарань цавти и процавтѣва, вечеръ се окосїва и изсъхнува.“ Но врѣмето се движи на напрѣдъ. Годинитъ навършватъ столѣтия, и столѣтията прѣминуватъ въ безмѣлвността — сѫдбоносното шествие, що завлича всичко прѣдъ себе си.

„Двѣ нѣща,“ казва единъ свещенопроповѣдникъ, „всегда ни поразяватъ,“ — страшната продължителност на врѣмето и безпрѣдѣлността на пространството. Единъ мѣдъръ човѣкъ намѣрилъ зѣба на едно стапорвѣмско животно и веднага тла-

сналь назадъ прѣдѣлитѣ на врѣмето. Другъ открилъ силитѣ на едно лещевидно стъкло и тласналъ назадъ прѣдѣлитѣ па пространството. Другъ отъ падането па една лѣвка открилъ закона, който свързва едно вселенината. Великолѣпно дѣло на човѣшкия умъ, дѣто е могълъ тѣй да схване тайнитѣ па вселенината и да открие птицата на Вѣчнаго! И сега забравяме „маловажността на човѣка,“ за когото е говорилъ Чамърсъ, и си напомняме отъ псалома за сътворението на свѣта едно отъ най-забѣлѣжителнитѣ изрѣченія въ книжнината на вѣковетѣ: „И рече Богъ: да направимъ човѣка по образу нашему и по подобие нашему, и да владѣе.“ Човѣкъ сѣди тихо сега и гледа нови съзвѣздия на истината, както се тѣ прѣставятъ на душевнитѣ му очи. Ефемеренъ що е, чадо на единъ день, енергията на една капка кръвь би могла да го погуби, при все това той знае реда на свѣта и вѣчната му причина. Съ силата на своята мисъль той разглежда миналите вѣкове, вижда първобитния часъ, събиращитѣ се слънца и системи, исти-

ващите свѣтове, архаичнитѣ *еони* (вѣкове), напрѣдващи животъ по нашата планета, първобитния човѣкъ, и послѣ историческитѣ столѣтия. Народи се подигатъ и падатъ. Напрѣдъ и всѣгда па нагорѣ се измѣнява стариятъ порядъкъ, като отстѫпва място на новия. Всичко това човѣкъ го вижда като въ панорама, и забѣлѣзва „методъ“ (способъ) въ свѣта, що открива Творецъ. Богъ е приготвлявалъ жилище за човѣка, и неговиятъ родъ, най-послѣ влиза въ владение на това жилище. Днесъ, като наследникъ на всичките вѣкове, той е изпратилъ едно отъ най-великите столѣтия, което е вече влѣзо въ безмълвнитѣ стаи, тъй да се каже, на миналото. Той чува безшумния вървежъ на годините. Промѣнение и отпадъкъ! Но отвѣдъ утрѣнната вора. „Тъ ще погинатъ, а Ти прѣбиваешъ; и всички като дрѣха ще овехтеятъ, и като одежда ще ги свиешъ и ще се измѣнятъ.“

Мисли за Новата Година.

Началото на всѣка година е всѣкога тържественъ периодъ въ живота на всѣки човѣкъ. Тази тържественост се усиљва отъ факта, че началото на 1901 година отбѣлѣзва и началото на новото XX столѣтие.

Никой не може да познае себе си безъ да си спомни и размишлява за миналото. Кой и що съмъ азъ? сжъвъпроси, на които индивидуалната история само може да отговори. Личността всѣкога се мѣнява. За търговеца да знае какъ стои смѣтката му на края на годината — спечелилъ ли е или е изгубилъ е необходимо; сѫщо и за всѣкой христианинъ е важно да знае да ли той въ края на годината и въ началото на нова година е порастналъ въ благодать, или е изгубилъ вѣрата, що спасява, надеждата, що посрѣща

всички мѫчинотии, и любовъта, що търпи до край. Този, който е обиленъ въ богатство, издигнатъ на почесть, несъпротивимъ по властъ, прѣситенъ отъ удоволствие, ако е безъ Бога и безъ надежда въ този свѣтъ, добъръ ще стори да размѣни мястото си съ най-невѣжия и най-сиromашкия отъ своите съсѣди, който има Бога Якововъ за своя помощъ.

Безъ да прѣне брѣгва честно възприети отговорности, добъръ е въ началото на една нова година — да се оттегли човѣкъ отъ множеството и да се пити: „Що правя азъ? Коя е ръководящата звѣзда въ моя животъ? За що живѣя въ този свѣтъ? Прѣнебрѣгалъ ли съмъ до сега най-върховнитѣ си интереси? Несмиленото небрѣжение изобщо отчуждава човѣка отъ приятелите му. Небрѣжението, което е въ всичко опасно е най-опасно въ религията. Надеждата въ Христа се изгубва, прѣди да се усѣти човѣкъ; съзиданата на камъкъ кѫща е рухнала на долу по хълма и почива на пѣсъкъ. Ако човѣкъ знае кое е неговото назначение — и който не знае, каквато и да е неговата възрастъ, той не е нищо освѣнъ дѣте — то къмъ кое пристанище отива? До като е неговата рѣка на корабилото, неговотооко къмъ слънцето ли е дена и къмъ звѣздитѣ нощи? и често води ли се по хартата? Опитниятъ капитанъ на парахода „Парижъ“ вървѣлъ право къмъ гибелъ, защото прѣсмѣтванията му били криви. Самите свѣтила що виждалъ, го лъжели.

Заради това въ-началото на годината мѫдро е да си зададе всѣкокий жизнения въпросъ: „Рабъ Божий ли съмъ, ученикъ ли съмъ Христовъ?“ Ако отговорътъ е „Не,“ то може ли разумно сѫщество да си позволи да влѣзе въ друга година безъ да отговори на Тогова, който всѣкога шепне: „Сине мой, дай ми

сърдцето си.“ Ако ли е отговорътъ: „Навѣрно ученикъ съмъ Христовъ,“ то трѣба да послѣдва и запитването: „По-близу ли съмъ при Христа отколкото прѣди една година?“ Ако би да има двоумѣнне или изповѣдь, че Божий духъ не е тъй близу съ вѣра и любовь както е билъ, то такъвъ човѣкъ не трѣба да си дава покой, до катъ не придобие изгубената почва. Ако обаче не се спрѣ човѣкъ да помисли, той може да не узнае своя отпадъкъ.

Когато удовлетворително отговори човѣкъ на тѣзи първи и велики въпроси, то слѣдъ тѣхъ идатъ и други. Всички срѣдства за добро здравие, душевно подобрение, търговия, трѣба добрѣ да се пазятъ и подобряватъ и всички обязанности къмъ приятели, странници, или не-приятели трѣба да се прѣгледатъ, за да бѫде Христианинътъ готовъ за всѣко добро дѣло и слово. Противъ Бога грѣши той, който ги умисленно прѣнебрѣгва; а противъ себе си и противъ ближните си грѣши, който ги несмислено прѣнебрѣгва. „Не само да спасе нашите души или да избѣгне вѣчния огънь,“ се изпраща въ свѣта Христианинътъ, но добрѣ да се влада прѣзъ всичките стадии на живота — като дѣте, мѫжъ, баща, братъ и гражданинъ.

Тѣ като числото на годините на човѣка е опрѣдѣлено отъ една линия, която се постоянно съкратява, и вѣтрѣ въ тази линия има раздѣления като юношество, срѣдня възрастъ и старостъ, то мѫдро е човѣкъ да мисли за своето минало по отношение къмъ своите възможности, незабравейки, че малко ако и да сѫ годините на негова животъ, той никога не може да бѫдеувѣренъ, че ако и да вижда зората на нова година, цѣлата тази година ще бѫде негова.

Такова употребѣние на миналото е едничкиятъ способъ, чрѣзъ който можемъ до една степень разумно да контролираме бѫдащето.

„Научи ни така да броимъ днитѣ си, щото да прилагаме сърдцата си въ мѫдростъ. Да се яви Твоето дѣло на работѣ ти, и твоята сила на синоветѣ имъ, и да бѫде свѣтлостта на Господа Бога нашего върху настъ; и дѣлото на рѫцѣтѣ ни утвѣрждавай върху настъ; ей, дѣлото на рѫцѣтѣ ни утвѣрждавай го.“ (Пс 90; 12, 16 и 17).

Деветнадесетото Столѣтие.

Деветнадесетото столѣтие ни е оставило и се е вече присъединило къмъ шествието на изчезналите столѣтия, които се простиратъ назадъ въ безкрайното разстояние на миналото. Заради това възможно е, да говоримъ за това що ни е донесло, че пи е научило и че ни е отнело това столѣтие. Ние още стоимъ много близу до него за да видимъ дѣйствията му въ истинска перспектива; но сега като се е вече изминало то, можемъ за първъ пътъ да говоримъ за него като едно цѣло.

Като формално назваме сбогомъ на деветнадесетото столѣтие, което се отличава съ грамадно, невиждано до сега материално благodenstвие, нека побързаме да кажемъ, че не параходи или желязници, но мисли, че разклаща човѣчеството“ добиватъ право за безсмъртие. И трудно е да се каже сега съ каква „всеразклащаща мисъль“ ще се помни главно Деветнадесетото столѣтие; вѣрно е обаче, че въ областта на мисъльта трѣба да търсимъ трайното. „Зашто видимото е врѣменно, а невидимото е вѣчно.“

Въ началото си столѣтието може да се нарече въ Европа Наполеоново-вото столѣтие. Александъръ, Цезаръ,

Христиански Свѣтъ

Наполеонъ — тройното въплъщение на Бога на войната — сѫ между полубоговете на човѣчеството. Деветнадесетото столѣтие, което въ първите си години видѣ Наполеона на върха на неговата слава, отбѣлѣза къмъ своя край удивително съживление на интересъ въ неговата памет. Списанието на Лорда Розбери: „Наполеонъ въ Св. Елена“ може да се счита като най-послѣдната илюстрация на подновения интересъ въ „Божия Метачъ.“

Дори и голѣмиятъ обратъ въ колелото на Щастието, който измѣсти Франция отъ водителството на Европа, се е дължѣлъ до голѣмъ размѣръ па Наполеоновия идеалъ, тѣй че Деветнадесетото столѣтие може, въ стария свѣтъ, да се счита като история на Франция и Наполеона.

Но Европа не е всичкиятъ свѣтъ; тя всяка година става сравнително по-малка важна частъ на свѣта. Вънъ отъ Европа, пай-отличителната и забѣлѣжителна чърта на Деветнадесетото столѣтие е била прѣголѣмото развитие на Англогласната раса. Сега Британската империя отговаря за управлението на една територия отъ 12,000,000 квадратни мили съ 400,000,000 жители. Отъ тѣзи милиони, обаче, 340,000,000 сѫ шарени хелоти, които се облагатъ съ данъци и защищаватъ отъ полицейски, по на които строго се отказва правото сами себе си да управляватъ. Англогласното население, на империята, което се управлява само, не надминава 60,000,000 отъ които 40,000,000 сѫ въ Великобритания и Ирландия, а останалите въ Канада, Австралия и Нова Зеландия. Това прѣставлява бѣлия човѣкъ. Другите 340,000,000 прѣставляватъ товара на бѣлия човѣкъ.

Бѣлото население на Британската империя въ началото на столѣтието било 20,000,000. Сега то се е утро-

ило. Това увеличение обаче се застънява отъ прѣголѣмия напрѣдъкъ на Съединенитѣ Держави, чието появяване като пай-великата отъ всесвѣтските сили е най-видното събитие прѣзъ послѣдните години на Деветнадесетото столѣтие. Въ 1801 г. населенитето на Съединенитѣ Держави било 5,308,000. При послѣдното приброене направено тази година населението е 76,265,000. Отъ тѣзи около 8,000,000 сѫ негри. Бѣлиятъ човѣкъ въ Съединенитѣ Держави говори много езици, но дѣцата всички говорятъ английски. Можемъ, прочее, да считаме, че съ изключение на другите раси въ Британската империя и Американската република, Англогласната раса сега брои около 125,000,000, които царуватъ върховно надъ разни туземни раси на брой около 350,000,000. Ако въ Европа миналото столѣтие може да се нарѣче столѣтие на Франция и Наполеона, то вънъ отъ Европа не по-малко може да се нарѣче столѣтие на Англогласната империя и република.

Има само друго велико расово явление, достойно да се спомене покрай прѣвеликото разширение на Англогласния свѣтъ, като отличителна характеристика на Деветнадесетото столѣтие и то е **растението на Русия**. Прѣди едно столѣтие Русия е била сравнително непозната и варварска страна, цѣлото население на която било само 38,000,000. Днесъ Русия е кръстосана отъ единия край до другия съ прѣвъходни желѣзници; слѣдъ една двѣ години всичката източна и Австралийска поща ще се изпраща по Сибирската желѣзница. Рускиятъ Императоръ въ благородната инициатива въ поощряване най-напрѣдалитѣ идеи, тѣй поотношение на прѣд-отвръщането както и на хуманизирането на войната, и населението

на Русия сега е 120,000,000. Но това не прѣставя най-силниятъ факторъ. Русия днесъ е съпрѣдѣлна съ Авганистанъ. Тя е укрѣпила Татаритѣ въ Азиатските ханства, изкоренила е робната търговия и се е установила безспоренъ господарь надъ цѣла Сѣверна Азия. Пробуждането на Япония се счита като вчерашина работа, а събуждането на Китай е едва почнало.

Слѣдъ събуждането на Далечния Изтокъ трѣбва да се спомене завземането на Африка отъ Европейските сили. Нѣщо до прѣди четиридесетъ години Африкански колонии сѫ се считали непоносимъ товаръ. Отъ основа време, обаче, раздѣлението на „тѣмния материкъ“ е вървѣло съ ускорителна бѣрзина, и сега току рѣчи всѣки хектаръ земя въ Африка се намира въ владѣнието или протектората на една или друга отъ Европейските Сили.

Намалението врѣмето на прѣминаването Атлантическия океанъ отъ двадесет и шестъ въ по-малко отъ шестъ дена не е малко дѣло за едно столѣтие. Прѣзъ хиледи години никой не е можалъ да пѫтува по-бѣржѣ отколкото можалъ да тича човѣкъ, да припика въ галопъ конь или да плува корабъ. Но Деветнадесетото столѣтие е измѣнило всичко това. Човѣкъ се качи на велосипедъ и утрява бѣрзината си; той влиза на бѣрзъ желѣзиопженъ влакъ и прѣминава голѣми пространства, като земя по километъръ и половина на минута. По море той е повече отъ удвоилъ бѣрзината си. Слѣдствието е, че народътъ сѫ сега по-ближни съсѣди; тѣ сѫ единъ къмъ други, както сѫ били енорийтѣ прѣзъ Осемнадесетото столѣтие.

Прѣзъ Деветнадесетото столѣтие науката е придобила голѣми побѣди. Ето съкращението, що прави Профессоръ Алфредъ Р. Уаласъ въ твър-

дѣ интересната си книга: „Чудесното Столѣтие“ на откритията на науката: —

1. Опрѣдѣленето механическия еквивалентъ на топлината, което опрѣдѣление е довело до великия принципъ *съхранението на силата*.
2. Молекуларната теория за газоветъ.
3. Начинътъ за прѣкото измѣрване *бѣрзината на свѣтлината*.
4. Откритието *службата на праха* въ природата.
5. Теорията за опрѣдѣлени и множими пропорции въ химията.
6. Естеството на *метеоритъ* и *кометитъ*, което е довело до метеоритската теория за вселената.
7. Доказателство за *ледната епоха*, широкото ѝ протяжение и дѣйствията ѝ върху повърхността на земята.
8. Доказателство за голѣмата древностъ на човѣка *).
9. Установение теорията за *органическото развитие* (еволюция).
10. Клетчестата теория и *рекапитулационната теория* въ ембриологията.
11. Зародишната теория въ зимотическите болести.
12. Откритието на естеството и службата на бѣлите кръвни тѣла или частици.

Колкото за изобрѣтенията доста-
тъчно е да напомнимъ за телефона,
фонографа и пр.

Ученето за развитието (еволюцията) съ което е отождествено името на Дарвина се счита една отъ великия научни догми на Деветнадесетото столѣтие. **) Влиянието му се чувствува въ всѣки отдѣлъ на живота.

Войнитѣ на Деветнадесетото столѣтие, нѣкои отъ тѣхъ поне, сѫ били до голѣма степень водени съ хуманна цѣль. Войната за освобождението на Гърция, за примѣръ, която заведе Русия въ Одринъ и потопи Турската флота при Наваринъ, бѣше война подбудена отъ съчувствие

*) Въ това факто и въ други прѣставени отъ Проф. Уаласъ открития не сѫ съгласни всички научни маже. **Бѣл. Ред.**

) Трѣбва да поминътъ читателитѣ, че въ тази както и въ други научни догми всички учени не сѫ съгласни, и че по тѣхъ науката не е още казала по-следната си дума. **Бѣл. Ред.

къмъ жъртвите на Турския гнѣтъ. Тъй сѫщо бѣше и послѣдната Русо-Турска война прѣзъ 1877—1878 год., и като дойдемъ къмъ края на столѣтието, можемъ да кажемъ сѫщото и за Испано-Американска война за освобождението на островъ Куба. Въ всичкитѣ тѣзи случаи възвание се е правило, на чувството на съжаление и справедливостъ. Намалението силата на това чувство подъ тлѣтворната сѣнка на учението „Правото е въ силата, най-слабиятъ до стѣната и въ пъкълъ да отиде неспособниятъ,“ видно се поясни въ оставянето Арменцитъ на отмѣщението на Турцитъ и Кюрдитъ и му се даде ципическо усиливане съ сърдечността, съ която Германскиятъ Императоръ, при поклонническото си пѫтуване за Иерусалимъ, се отби въ Цариградъ за да размѣни комплементи съ Великия Убиецъ. Сѫщото учение не помалко безсрамно биде повикано на помощъ отъ мнозина за да оправдае напечетвието на Трансваалската територия, на дори и сега се привежда за да оправдае изгрѣблението на една нация и заличаването на една независима държава, за която казватъ, че не била ужъ оправдала способността си да прѣживѣе въ борбата за сѫществование.

Въ религиозно отношение Деветнадесетото столѣтие едва ли може да се опише като раг excellence религиозно столѣтие. То не е произвело великъ духовенъ учитель. Не е имало никакъвъ Буда или Мухамедъ, чито дори нѣкакъвъ си Лутеръ или Лойола. Въ вѣнчани нѣща най-забѣлѣжителното дѣло е било проглашението доклада за Папската непогрѣшимостъ, която доклад има за противовѣсь изгубването свѣтската властъ на Папата. Жизненото религиозно движение на миналото столѣтие е било усилващето се съз-

нание за дѣйствителността (реалността) на Христоподобенъ животъ за човѣчеството.

(Изъ Review of Reviews.)

Зала на Велики Американци при Ню Йоркския Университетъ.

Наскоро се е издигнало при Ню Йоркския Университетъ хубаво здание нарѣчено Зала за Велики Американци (The Hall of Fame for Great Americans), което има за цѣль да увѣковѣчи паметта на велики и знаменити Американци. Това здание е полукуржно и двуетажно. Долниятъ етажъ състои отъ една зала, край която има да се наредятъ споменинитѣ за славнитѣ починали; а вториятъ етажъ е отворенъ и построенъ съ колонада. На опрѣдѣлени за това място на добре послания подъ ще се поставятъ бронзови площи. На всяка отъ тѣзи площи ще бѫде написано известно избрано име. Колонадата се простира отъ залата за учени Езици до залата за Философскиятъ Науки, и когато се довърши зданието, ще бѫде забѣлѣжително и импозантно на гледъ.

Съвѣтъ на Ню Йоркския Университетъ получи даръ отъ 100,000 долара (500,000 лева) на редовното си събрание на 5 Мартъ, 1900 г. Съглашението между непознатия подарителъ и прѣставителя на университета е това, че сумата ще се употреби за построението една колонада, която да служи като зала за велики Американци. Сто и петдесетъ панели (единъ видъ каменни площи), всяка по два на осемъ крака, ще се пригответъ за надписи. Четдесетъ отъ тѣзи ще бѫдатъ надписани въ 1900 г. съ това условие, че ще се удобрятъ отъ днѣ тѣла сѫдии. На края на всяки петъ години за напрѣдъ, ще се надписватъ петъ други панели (площи), тѣй че цѣлото

число ще се допълни на 2000 г. Условията за надписванията сътъзи: университетът ще кани публиката да прѣлага отъ 1 Май, 1900 г. имена, които ще се изпращатъ по пощата на канцлера на университета въ гр. Ню Йоркъ. Всъко име подкрепено отъ кой да е гласъ на сената да се подлага на разглеждането на сто или повече лица, които би удобръилъ сенатъ като спикатели или професори по Американска история, или които специално се интересуватъ въ същата история. Никое име да се не записва, ако не е удобрено отъ мнозинството на отговорите приети отъ съдийтъ прѣди 1-й Октомври на годината на избора. При това всъко име тръбва да е окончателно удобрено отъ двѣ третини на гласовете на тринайсетъ редовни членове на Ню-Йоркския Университетски Сенатъ.

Не тръбва да се вписва името на никого, освенъ на лица родени вътрѣ въ сегашната територия на Съединенитѣ Държави, и да има най-малко десетъ години, отъ какъ е умръло лицето. Въ първите петдесетъ имена тръбва да влизатъ единъ или повече прѣставители отъ мнозинството на слѣдните петнайсетъ разрѣди граждани: (1) Автори и редактори; (2) Търговци; (3) Възпитатели; (4) Изобретатели; (5) Мисионери и изслѣдователи; (6) Филантропи и реформатори; (7) Свещенопроповѣдници и богословци; (8) Научни мѫже; (9) Инженери и архитекти; (10) Юристи и съдии; (11) Музиканти, живописции скулптори; (12) Лѣкари и хирурги; (13) Владѣтели и държавни мѫже; (14) Войници и моряци; (15) Отлични мѫже и жени вънъ отъ горните разрѣди. Най-първо тръбаше да се избератъ съдийтъ, които съ зети изъ слѣдните четири разрѣда граждани въ токо речи равни числа, именно:

(1) Прѣдсѣдатели на университети или колегии и възпитатели; (2) Професори по историята и научни мѫже; (3) Публицисти, редактори и автори; (4) Съдии на Върховното Съдилище. Приятно ни е да кажемъ, че измежду прѣдсѣдателите на колегиите е билъ избранъ и Д-ръ Г. Ушъбърчъ, познатиятъ директоръ на Робертъ Колежъ.

До сега сѫ били избрани двадесетъ и деветъ души. Както би могло да се очаква *Георги Уашингтонъ* е първиятъ и е получилъ най-много гласове. Слѣдъ него идатъ *Абраамъ Линконъ* (държавенъ мѫжъ), *Даниелъ Уебстъръ* (ораторъ и държавенъ мѫжъ), *Вениаминъ Франклинъ* (държ. мѫжъ), *Юлисъ С. Грантъ* (войникъ), *Джонъ Маршалъ* (Съдия), *Тома Джесеферсонъ* (държавенъ мѫжъ), *Ралфъ В. Емерсонъ* (авторъ), *Х. В. Лонгфело* (авторъ), *Робертъ Фултонъ* (изобрѣтателъ), *Ушингтонъ Хървингъ* (авторъ), *Джонатанъ Едвардсъ* (свѣщенопроповѣдникъ), *С. Ф. Б. Морсъ* (изобрѣтателъ), *Д. Г. Фарагутъ* (морякъ), *Хенри Клей* (държавенъ мѫжъ), *Джорджъ Пибоди* (филантропъ), *Натаниълъ Хоторнъ* (авторъ), *Робертъ Е. Ли* (войникъ), *Петъръ Куперъ* (филантропъ), *Хорасъ Манъ* (възпитателъ), *Лайъ Хъйтни* (изобрѣтателъ), *Х. В. Бичъръ* (свѣщенопроповѣдникъ), *Джемсъ Кентъ* (съдия), *Джосефъ Стори* (съдия), *Джонъ Адамъ* (държавенъ мѫжъ), *В. Е. Чанингъ* (свѣщенопроповѣд.), *Джонъ Дж. Одюбонъ* (наученъ мѫжъ), *Г. Ч. Стюартъ* (живописецъ), *Аса Грей* (наученъ мѫжъ).

При все че само двадесетъ и деветъ имена сѫ били избрани съгласно правилата за избора, пакъ имена, които сѫ получили десетъ и повече гласа, и не сѫ били избрани, сѫ избирами слѣдъ двѣ години. Прѣдъ видъ на факта, че Залата на Велики Американци ще съдържа само иметата на американски граждани, ро-

дени въ Америка, и че голѣмо чи-
сло мѫже и жени, родени въ стран-
ство, сѫ работили за величието на
Съединенитѣ Държави, то прѣпо-
ръчано е било да се въздвигне още
една зала за знаменити американци
родени въ странство, която зала да
бѫде близу до сегашната. Тя ще
съдѣржа около една петина отъ про-
странството на сегашната зала —
тя не ще има повече отъ тридесетъ
панели (плочи) отъ които десетъ ще
се надпишатъ първата година съ
имената на десетъ американци ро-
дени въ странство, и които сѫ у-
мрѣли най-малко прѣди десетъ го-
дини и една прибавочна плоча да
се посветява на едно име всѣки петъ
години прѣзъ двадесетото столѣтие.

Кръщението на Хуангъ Нганъ.

(Изъ «Sunday School Times».)

До 1891 г. селото Иенъ-Кузъ въ
Китай било всецѣло язическо. По-
между най-уважаванитѣ, почтени и
доброхарактерни отъ жителитѣ на
Иенъ-Кузъ бились Хуангъ Нганъ и
фамилията му, която се състояла отъ
жена му и дѣщера му Тюа, момиче
на около петнадесетъ години. Ху-
ангъ бились заможничекъ и прѣкар-
валъ единъ спокоеенъ животъ. Ка-
кото вече забѣлѣжихме, въ неговото
село всичкитѣ хора били язичници,
но въ съсѣдния градецъ Иомъ-Мотъ
имало Христиански мисионери по-
срѣдствомъ чинто трудове много Китайци
приели христианството. Жи-
вотътъ на тѣзи Христиани Китайци
въ Иомъ-Мотъ, бились много честитъ,
цѣломѣдренъ и въ всѣко отноше-
ние безукоризненъ. Това направило
дѣлбоко впечатление на Хуангъ-
Нгана, който, като му се поревнило
да бѫде и той като тѣхъ, изявилъ
намѣрение да стане Христианинъ.
За да добие нуждното религиозно
познание, той почналъ редовно да

отива при мисионеритѣ въ Иомъ-
Мотъ. Съселенитѣ му го прѣдуправ-
дили, че ако самоволно не прѣкрати
сношениета си съ Христианитѣ, тѣ
ще намѣрятъ начинъ, по който да
го принудятъ да стори това.

Въпрѣки това, дѣрзновениятъ Ху-
ангъ постояннствуvalъ въ намѣре-
нието си и почти всѣка вѣчерь, прѣзъ
хубавия юнски вечеренъ полумракъ,
него го виждали да се връща къмъ
дома си отъ при мисионеритѣ.

Една вечеръ той полекичка вър-
вѣлъ къмъ дома си. Урокътъ му него
день билъ за Блаженствата и много
сериино билъ замисленъ върху ду-
митѣ: „Блажени гоненитѣ заради
правдата; защото е тѣхно царството
небесно.“ Той не забѣлѣжилъ сѣн-
итѣ на криящитѣ се задъ храстал-
ака по край пѫти три-четири злонамѣрени
лица, които съвсѣмъ не-
надѣйно го налѣтѣли и така жесто-
ко го били съ сопитѣ си, щото той
падналъ на срѣдъ пѫти въ полу-
свѣсь. Нападателитѣ му за сбогомъ
го ритнали всѣкой отъ тѣхъ по ед-
нъжъ и извикали на ухото му: „Този
пѫтъ те оставяме живъ, но, ако по-
стоянствувашъ, ще те довѣршимъ.“

Така доброто сѣме се потъккало
отъ немилостивата язическа нога.
Ако и въпрѣки това потъкване то
пакъ поникнало, изминали се двѣ-
три години прѣди Хуангъ да съ-
бере куражъ за да повтори посѣще-
нието си на Иомъ-Мотъ. Прѣзъ това
врѣме той съзналъ, че бились гоненъ
заради правдата и че, ако постоянно
стествува въ нея, ще получи за награда
небесното царство. Заради доброто
на домашнитѣ си, обаче той упра-
жнявалъ благоразумието си, като
отивалъ при мисионеритѣ и се връ-
щалъ ноща. Ако жена му и дѣщера
му да се страхували отъ убийцитѣ,
като отъ смъртъта, тѣ въ сърд-
цата си съчувствуvalи съ желани-

ето на Хуангъ-Нгана да стане Христианинъ.

Постепенно у Хуанга се появило желание да привежда и други въ Христианството. Изпърво той се сдобил съ единъ съчувствителъ, а до м. Юлий една доста голъмичка дружинка отъ съселенитѣ му почнали редовно да правятъ нощи пиществия отъ Иенъ-Кузъ до Иомъ-Мотъ. Това уплашило язическиятъ старѣи на селото и безименната шайка, които осъдили Хуанга на смъртъ.

По онова време мисионерите били вече казали на Хуанга, че тѣ го считали вече готовъ за да се покръсти и 4 Августъ била датата опредѣлена за извършването на този обредъ. Нито на мисионерите, нито на тѣхния обръщенникъ, на умъ не имъ дохождало за това кръщение, което очаквало Хуанга.

Нея година въ онази околност ежегоднитѣ наводнения започнали рано отъ обикновенно. Водата на р. Сонгъ-ка прѣлѣла и залѣла почти всичкитѣ по-низки място. На 3 Августъ съобщението между Иенъ-Кузъ и Иомъ-Мотъ още било невъзможно и Хуангъ било много мѫчно за това. Вечеръта той билъ посѣтенъ отъ единъ ужъ приятелъ, но единъ, въ чието лице нему се припозналъ единъ отъ шайкаджиитѣ, които го нападнали, били и оставили полумъртъвъ прѣзъ онази юнска нощъ. Въпрѣки това му подозрение, новообърнатиятъ Христианинъ поканилъ мнимия приятелъ да остане у дома му цѣла нощъ, тѣ като времето било много бурно и неприятно. Около два часътъ прѣзъ нощта къщата била разбита отъ една организирана шайка отъ убийци. Безъ да проговорятъ ни дума, тѣ затикнали устата на Хуангъ-Нгана и го обвръзали, тогава го извлѣкли отъ къщата. Шумътъ отъ боричканието събудило Тюа, която грабнала

една тояга, единственното оръжие, което се намирало въ къщата, и прибързала да помогне на баща си. Прѣди тя да се освободи отъ смущението, което ѝ било причинило събуждането ѝ така внезапно и по такъвъ единъ застрашителъ начинъ, тя получила единъ силенъ, добре отправенъ ударъ по издигнатата си ръка, — едно болезнено прашание се чуло, костъта се прѣчупила и ръката ѝ паднала на земята непотрѣбна. Единъ отъ убийците я уловилъ, отвлѣкалъ я при единъ гъръбъ и се мѫчили да я удави, като я налѣгалъ съ лице въ водата. Тюа сполучила да се изкопче изъ ръцѣта на убиеца. Тя избѣгала въ единъ близъкъ храсталакъ и тамъ, горкото момиче, чакало скрито въ храстите, съ счупената си ръка треперяща отъ болки, безъ да смѣе да издаде нѣкакъвъ звукъ, нито даже да издиша.

Скоро тя зачула стѣжкитѣ на идящъ човѣкъ и се поприбрала въ храстите за да не бѫде забѣлѣжена. Прѣвъ промежутъците на храстите тя могла отчасти да вижда и да слуша, ако и нощната сѣнка и храстите я закриляли да се невижда. Не далечъ отъ нея, на пищтя, нападателите сложили баща ѝ, който още билъ живъ, но вързанъ и устата му запушени, както го извлѣкли изъ къщата. Каквото чула било доволно да направи кръвъта ѝ да замръзне. Жестокиятъ, убийственъ ножъ билъ издигнатъ и отъ високо забоденъ въ сърцето на баща ѝ. Тюа чула ужасното, гъргоряще, задушително пижкане на баща си въ смъртната му мѫка. Слѣдътъ това нападателите го задигнали на раменѣтѣ си и го занесли на една лодка, съ която отплували по реката. Слѣдующата зарань Тюа била намърена лѣжаща при храсталака въ несвѣсъ.

Едва привечерь, на слѣдующия

день, мисионеритѣ въ Иомъ Мотъ се научили за изчезването на Хунга Тѣ се отнесли до Французкия прѣставителъ, който изпратилъ единъ отъ своите хора въ Иенъ-Кузъ да изслѣдватъ работата. Издадена била заповѣдь за арестуването на нѣколко подозрени лица и още при първите арести виновниците били заловени. Но тѣзи коравосърдечни хора, при изслѣдването имъ, всички се заклѣли, че нищо неизнаели, било за убиването или изчезването на Хуангъ-Нгана. Тѣ отишали още по-нататъкъ и казали, че, ако Хуангъ е билъ дѣйствително умрѣлъ, властите щѣли да сторятъ добре да потърсятъ убийците му между самите мисионери, които несъмѣнно сѫ го или убили или накарали да се оттегли нѣкѫдъ съ суевѣрия цѣль. Тюа е била или много оплакана та не е искала да ги изкаже или тѣкъ не е могла да познае да ли сѫ сѫщите лица. Нищо не могло да се докаже, и за това арестуваните били пуснати. Тѣ съвсѣмъ отказали разказа на момичето за нападението прѣзъ нощта, Освѣнъ това захвалително и съ пълна увѣреностъ тѣ твърдѣли и вѣрвали, че не слѣдъ дѣлъ врѣме Хуангъ пакъ щѣлъ да излѣзе на бѣлъ свѣтъ здравъ и читавъ.

Нека не се забравя, че Хуангъ-Нганъ съ радость очаквалъ да се извѣрши кръщението му въ Иомъ-Мотъ, щомъ позволи спадането на рѣката Сангъ-ка; при това, нека се помни още, че той, горкия, билъ убитъ около два часъти сутринта на 4 Августъ. На 30 Августъ отъ Христианския градецъ Иомъ-Мотъ се забѣлѣжило нѣщо черно плаващо по повърхността на водата, около петдесетъ разкрача отъ брѣга. Указало се, когато този черенъ прѣдметъ билъ изведенъ, че той, билъ тѣлото на убития Хуангъ, което, ако и да било въ водата за дваде-

сетъ и шестъ дена прѣзъ м. Августъ, си оставало неповрѣдено — изглеждало като човѣкъ токо що умрѣлъ и лесно било познато отъ мисионеритѣ. Прѣзъ срѣдъ тѣлото имало прѣвързано въже на единия край на което, явно, нѣкаква тежестъ била нѣкога завързана. Надъ сърдцето била страшната рана отъ ножа, точно както дѣщера му Тюа казвала.

Виновниците веднага арестували и ги завели при тѣлото на тѣхната жертва, който ако и да билъ мъртавъ, единодушно билъ провъзгласенъ отъ прѣжните си приятели и съсѣди за храбъръ мѫченникъ.

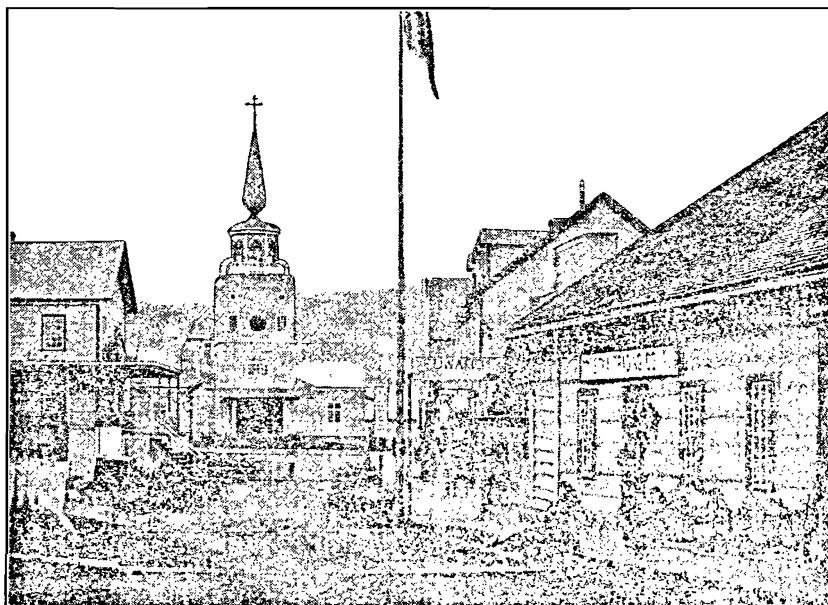
Китайците сѫ ревностни поклонници на чудесата. Единодушно тѣ почнали да твърдятъ, че Хуанго-вото тѣло било покровителствувано отъ ангелитѣ, и че Богъ по чудесенъ начинъ го спасилъ отъ разложение и отъ да бѫде изѣдено отъ рибите, за да може да свидѣтелствува противъ убийците. Убийците, сѫщо тѣй невѣжи и суевѣри, както и обвинителите имъ, се смущили и напълно си изповѣдали всичко. „Да, ние го убихме за да попрѣчиме па влизанието на христианството въ селото ни. Ний го промушихме съ ножъ и занесохме тѣлото му и го хвърлихме въ единъ дѣлбокъ вирѣ въ рѣката около три километра разстояние отъ Иомъ Мотъ. Завързахме за него единъ тежъкъ камъкъ и го хвърлихме. Ние си мислѣхме, че скоро ще се разложи и ще бѫде изѣдено отъ рибите.“

Тази изповѣдь направила дѣлбоко впечатление на мѣстните христиани, които твърдо вѣрвали, че ангелитѣ извадили тѣлото отъ водния му гробъ и го закарали почти до самото място дѣто Хуангъ щѣлъ да се кръсти и да се съедини съ Христианска църква. Въ такъва дѣтинска вѣра има нѣщо особено трогателно. Вѣроятно и мисионеритѣ

съ били трогнати отъ нея. Въ всъки случай, тъ не се опитвали да разубеждаватъ своите нови обръщеници отъ върата имъ въ това чудо, и вслѣдствие на намирането Хуанговото тѣло и послѣдвалата отъ него изповѣдь и наказание на убийците много Китайци приели Христианството. Хуанговото родно село, Иенъ-Кузъ е сега повечето

Христианско и името на този мъченникъ съ голѣма почестъ се възпоминава. Съселенитѣ му се гордѣятъ съ това, че Богъ е благоволилъ да извѣрши надъ него чудо, защото билъ гоненъ заради правдата и защото кръщението му е било съ кръвь.

M. H. Поповъ.

Индийска кѫща, Ситка, Аляска, съ Правосл. Черква на края на улицата.

Ученията на Методистката Епископална Черкова.*)

„Върваме въ едного живаго и личнаго Бога Отца Всемогющаго, който съ съвѣршена мъдростъ, светостъ и любовъ поддържа и управляетъ свѣтотѣ, що е създадъ.

„Върваме въ Иисуса Христа, единородния Неговъ Синъ, Господа нашаго, въ когото прѣбждва всичката пълнота на Божеството тѣлесно, който бѣше въ слава съ Отца прѣди всички свѣтоворе; който се въплоти

и живѣ между насъ, сияние на Божията слава и образъ на Неговото същество; който умрѣ за грѣхове, Праведниятъ за неправедните за да приведе човѣка при Бога; който възкръсна отъ мъртвите; който се възнесе на небето, като привнесе властъ на небето и земята за довѣршване, чрѣзъ благодатъ и сѫдъ, царството Божие.

„Върваме въ Духа Святаго, истиненъ и вѣченъ Богъ, Господъ и Жизнодавецъ чрѣзъ дѣйствието на когото връхъ човѣци, мъртви въ прѣстѫпления и грѣхове, послѣдните се съживѣватъ на покаяние, вѣра, и любяща покорностъ, съзна-

*) Извлечени изъ Епископското Слово, четено при отварянето на последната Генерална Конференция, държана въ гр. Шикаго прѣзъ м. Май 1900 г.

Христиически Свѣтъ

вать усновението си спрямо Бога, и добиватъ сила да се издигатъ въ пълната въвраствъ на мѫже въ Христа Иисуса.

„Вѣрваме въ безпристрасната любовь Божия къмъ всички човѣшките родъ, тѣй че никой не бива изключенъ отъ благодѣянията на тази любовь освѣнъ до колкото самъ себе си изключва човѣкъ чрѣзъ своееволно невѣрство и грѣхъ.

„Вѣрваме, че вѣра въ Христа, се-бепрѣдаването на душата на Него-вото управление и благодать е еднич-кото условие, на което човѣкъ се при-мирява съ Бога, се новоражда, става участникъ на божественото естество, и постигва освещение чрѣзъ Духа.

„Ние приемаме моралния (нрав-ствения) законъ, потвърденъ и усъ-вършенствуванъ отъ божествения Учителъ и авторитетно (пълновла-стно) изложенъ въ Свещенитѣ Пи-санія. Ние вѣрваме и въ вѣчнитѣ послѣдствия отъ доброто и злото, присѫщи въ състава на човѣшката душа, и изявени съ най-голѣма тър-жественостъ отъ Тогова, който е о-кончателниятъ Сѫдия на човѣшкия животъ.

Горнитѣ учения на нашата черква влизатъ въ прѣпоръчания отъ Епи-скопъ Винсентъ и приетия отъ на-шата комисия курсъ, който дадохме въ миналия брой на Христ. Свѣтъ. Ние ги обнародваме тукъ, за да могатъ онѣзи наши абонати членове въ нашата черква, които зематъ рѣ-чения курсъ да четатъ и добре из-учатъ тѣзи учения, които сѫ основа-вани на Свещеното Писание. Же-лаемъ при това да извѣстимъ, че въ Възпитателния отдѣлъ на курса вмѣ-сто „Единъ Погледъ на Вселененната,“ астрономическа студия, нашата ко-мисия прѣпоръчва за сега: „Какво нѣщо е Небето“ отъ К. Фламариона. Отъ другитѣ книжки книжката: „Ха-

рактерътъ на единъ Методистъ,“ ще се печати въ идущия бр. на „Хр. Св.“

— *Едничката книга.* — Прѣди нѣ-колко врѣме се дѣржало събрание отъ учени мѫже въ Парижъ, между които имало протестанти, католици, безвѣрници и хора съ разни мнѣ-ния. Тѣ се забавлявали съ задаване на всѣкого наредъ този въпросъ — ако билъ изпратенъ въ затвора и му се позволѣше да земе само една книга, то коя щѣше да бѫде тази книга? Всички единодушино отгово-рили: „Библията.“

— *Недѣлѣте прѣзира малкитѣ нѣща.* — Малкитѣ пѣща могатъ да бѫдатъ всесилни за добро или зло. Пара-ходътъ не би могълъ да мине безъ малкитѣ си винтове и гвоздеи както не може и безъ пѣрата си, хора, които сѫ нагледъ малки и незначителни, могатъ да бѫдатъ отъ голѣма важ-ностъ за да помогнатъ въ работата, що се върши за свѣта. Самъ Богъ изиска помошъта ни, като ни на-рича сътрудници съ Тогова, който, роденъ като малко дѣте, е Емануилъ, Богъ съ насъ.

— *Отрова!* Понѣкога виждаме стъ-кло, на което химикътъ е залѣпилъ етикетъ съ голѣми букви „Отрова, да не се пие.“ И зная, че вие не бихте помислили да пияте отъ него. Има обаче известни книги и вѣст-ници, които би трѣбвало да иматъ сѫщия етикетъ, защото тѣ тровяятъ умоветѣ на онѣзи, които ги четатъ, тѣкмо тѣй както арсеникътъ или стрихнината би отровила тѣлата имъ. Въ едно Изправително Заведе-дие въ Америка една жена изва-дила една книга — живота на Ели-савета Фрай — изъ джеба на прѣ-стилката си и казала на една пось-тителка: „Една книга, що четохъ, като бѣхъ млада, отрови ума ми, а тази книга ме спаси.“

КНИГАТА ЧО ЯКОВЪ ПОСТРОИ.

Отъ REV. J. WESLEY JOHNSTON, D. D.

Повѣсть за Младитѣ.

(Прѣв. отъ Английски).

(Тази твърдѣ интересна и поучителна повѣсть за младитѣ ще слѣдва прѣз цѣлата година. Ние я най-жарко прѣпоръжчавме на всички наши абонати и молимъ внимателно да я четатъ съ всѣки брой).

ГЛАВА I.

Името на баща му бѣше Иванъ; майка му я бѣха нарѣкли Иоана, и като нарѣкоха сина си Яковъ, и двамата родители като че си упражниха правото.

Свещенослужителътъ — единъ твърдѣ достоенъ и уважаемъ мѫжъ, който грижливо пазеше благоприличието — погледна почти упрѣкателно на Ивана Хърсли, когато при прѣставяне дѣтето за кръщение, той нарѣче името му Яковъ. „Иванъ, искате да кажете,“ прищепна Г-нъ Милеръ, като пое дѣтето съ рѫцѣтѣ си „Не, Яковъ,“ отговори Иванъ Хърсли, съ ниѣкъ гласъ, който можеше да се чуе почти до половината на черквата.

Г-нъ Милеръ тогазъ погледна на Г-жа Хърсли, надѣвайки се да намѣри нѣкакво си изражение по лицето ѝ, което би го увѣрило, че Иоанъ било назначеното за дѣтето име. Но Г-жа Хърсли бѣше тиха, скромна млада майка, която, ако и да стоеше доволна и горда въ селската черква раната на онзи Недѣленъ день, пакъ не бѣ съвѣршено свободна отъ затруднение. Заради това тя не отговори на изпитвателния погледъ на Г-на Милеръ, и не издигна дори и очитѣ си къмъ него, ако и да хвѣрляше бѣгътъ погледъ сегисъ тогисъ къмъ бебето въ рѫцѣтѣ му.

Това накара Г-на Милеръ да почака нѣколко секунди посрѣдъ мълчание, което бѣше съвсѣмъ положително. Тогазъ си помисли Г-жа Хърсли, че трѣбваше негли

и тя да отговори наедно съ мѫжа си, и че свещенослужителътъ чакаше и нея. Затуй, ако и съ слабо движение на устните си, тя успѣ, да изговори „Яковъ“ съ доволно високъ тонъ да чуе Г-нъ Милеръ. Тази въпросителна служба не се понрави на Якова. Нему като че се зловидѣ на мѣсата на Г-на Милеръ. Ако родителите му бѣха рѣшили да го нарѣкатъ Яковъ, защо трѣбва да се двоуми свещенослужителътъ?

Ако и да не бѣ още доволно възрастенъ за да различава ясно правото отъ кривото, Яковъ не бѣ живѣлъ три мѣсеца напраздно. И тѣй той разбра, че свещенослужителътъ се мѣсялъ въ работа, що не се е касаяла до него. Това споредъ него не можеше да се оправдае, и изискваше публично изобличение.

За това, до като свещенослужителъ запитваше и се двоумѣше, Яковъ се врѣтише, и бидѣйки яко, здраво, момче, той се врѣтѣ както трѣбва.

Ако Г-нъ Милеръ не бѣше нежененъ, и при това срамежливъ, възможно е, че Яковъ щѣше другояче да постъпи, или, ако свещенослужителътъ не носѣше очила съ златни рамки, които изкусиха прѣститѣ на бебето, то работата щѣше да възприеме другъ обратъ. Но съ случая на едно дѣте, човѣкъ никога не знае, че ще се случи. Навѣрно сѣ нѣщо извѣнредно. Въ дадения случай, съ голѣмото усилие, съ което той се почти изтрѣгна изъ рѫцѣтѣ на Г-на Милеръ, Яковъ сполучи да се освободи отъ гънките на хубавата си кръщелна мантайка, и гордо показва първите си нови обувки на зачуденото черковно събрание движейки ги съ бѣрзина, що даваше до-дро обѣщание за бѫдащето му като мѫжъ.

Тогавъ съ двѣтѣ си рѫцѣ той списна блѣстящтѣ очила на свещенослужителя, и ги отнесе тържествено, придружевайки този начинъ на ограбване съ едно свое гугу отъ безкрайно задоволство. Нѣколко несмислени лица измежду черковното събрание останаха много благодарни отъ тази часть на службата. Двѣ, три момчета се дори ухилиха. Нѣколко момичета, които трѣбаше да се стѣрпятъ, се почти изсмѣха. Единъ видѣ кикотене се чу отъ къмъ галерията на хора. Усмивки се видѣха по лицата на всички присъствуващи въ черквата.

Но Г-нъ Милеръ не се усмихна. Той дори и не мислеше за смѣхъ. Силното въртене и скачале на Якова, съ краката му на въздуха, лицето му закрито нѣкадѣ въ мантайката му, стараите се да тури очплатата на свещенослужителя въ загубенитѣ си уста, тъй занимаваше Г-на Милеръ, щото за усмивка не можеше и дума да става. Бидейки крайно късогледъ, свещенослужителътъ бѣ почти безпомощенъ безъ очилата си, и за нѣколко минути не се знаеше по нозѣтѣ спълни или по главата щѣше да приеме Яковъ кръщелната вода. Но за туй чи най-малко не се грижеше Яковъ, ако и Г-жа Хърсли да се грижеше. И заради това, като се възползува отъ случая, тя прости рѣцѣтъ си, оправи мантайката отъ лицето на бебето, и съ сѫщото движение покри кръглите му нозѣ. Тозъ пѣтъ Г-нъ Милеръ не упази благоприличието. Нато се подвоуми вече за името. За малко врѣме движениета му бѣха извѣнредно бѣрзи; и облекчението, съ което той подаде новокръстения Яковъ на майка му, можеше да се види и усѣти отъ черковното съbrane.

Слѣдъ като потвърди правата на родителите си и явно изобличи свещенослужителя за неоправданата му намѣса. Яковъ склони да прѣдаде очилата на Г-жа Милеръ, и по този начинъ оставилъ да продължава службата безъ по-нататъшно прѣкъсване.

Отъ това се види, че Яковъ Хърсли още отъ ранната си тримѣсечна възрастъ е ималъ свои положителни мнѣния.

Този духъ той подържалъ като растѣще на възрасъ, и понѣкога много силно настояваше на своята цума, защото Яковъ никакъ не бѣше тихо, покорно, чудесно благочестиво момче, каквото всѣкога нарираме въ извѣстни повѣсти, но никога другадѣ негдѣ.

Селото Нордвудъ, дѣто живѣхе Хърслиевцитѣ, както всѣко друго малко място посветяваше много врѣме на приказки за други хора и на лични разправии, и прѣди да стане Яковъ Хърсли на десетъ години, той бѣ прѣдметъ на безбройни разговори. Почти всѣки го обичаше, защото той бѣше отворено, мажествено момченце, всѣкога готовъ да усължи другиму. Но пакъ той не постигна мярилото, що бѣ поставило селото Нордвудъ. Трѣбва да признаемъ, че Нордвудското мярило бѣше по-високо отколкото може да достигне обикновено момче — момче, което се събужда зарань безъ да го викатъ; което свършва немалко работица прѣди закуска; което никога не се двоуми на каквато работа и да го пратятъ; което си напушта играта, щомъ узнае, че го търсятъ у дома; което тѣй драговодно нарамва мотиката за да отиде да копае въ градината, както би задигнало дѣлгтия пѣрть за да тръгне къмъ рѣката да лови риба; което прѣдпочита да събира сѣно на ливадата прѣдътъ нѣкой горѣщъ лѣтень дейнъ отколкото да се кѫпе въ нѣкой виръ; което по обича да кара кравите у дома си, отколкото да играе на топъ; което не повече би мислило да бѣга отъ училище, отколкото да бѣга къмъ мѣсечината; което прилежно си учи катихизиса, въ който день има циркъ въ града; което всѣкога си учи уроцитѣ, никога не се бие съ други момчета, не хвърля сиѣжни тошки, никога на отива да съпързядя съ кънки безъ позволение, никога не отсѫтствува отъ Недѣлното училище, никога не си къса дрѣхитѣ или зацепва лицето, никога не влиза въ килера, освѣнъ когато е майка му тамъ, никога не щипи опашката на котка, не тегли ушиятѣ на куче, вито хвърля камъни въ блата съ жеби, никога не влиза въ кѫщи-

безъ да си избърса краката на кожата, никога не вика или свири или прави какъвъ да е шумъ, никога не иска позволение да излиза слъдът вечеря, било зимъ или лятъ, никога не закача сестра си, никога не мисли за ракети или фейерверки прѣзъ нѣкой народенъ празникъ, никога не мисли да си поисква втори путь отъ сладко ястие на Рождество, и чието най-голѣма радостъ е да стои у дома, когато майка му излѣзе да прави покупки по

тя бѣ положила немалко старание за това — и като бѣ живѣла прѣзъ послѣднитѣ двайсетъ години въ една къщица сама, то нейнитѣ забѣлѣжки върху възпитанието на дѣцата имаха голѣма стойностъ.

„Страхъ ме е, че онова момче на Иоана Хърсля немалко ще мѫчи майка си,“ каза Целия.

„Какво има,“ попита Алмира Линвортъ, като си издигна очите отъ работата, надъкоято се бѣ навела и ги втреничи въ Целия.

Прѣп. Дж. У. Джонстонъ, Докторъ по Богослов, Авторъ на повѣстъта:
„Къщата, що Яковъ построи.“

дюгенитѣ! Отъ това високо мѣрило за поведението на едно момче, поставено отъ Норвудскитѣ люди Яковъ Хърсля се не малко затруднявале, и неведнѣкъ намираха вина на родителитѣ му, задъго не били доволно строги къмъ него.

Една вечеръ на едно дружелюбно събрание у Г-жа Марло Яковъ стана прѣдметъ на сериозенъ разговоръ. Целия Стебинсъ отвори разискването. Тѣй като Целия никога не се бѣ женила — което, разбира се, не бѣше нейна вина, защото¹⁵

Алмарѣ бѣше вдовица, не пълна и въсела, както сѫ много вдовици, но съ добре опрѣдѣлени своеобразности. Въ тѣмното, далечно минало, за което тя понѣкога съ сълзи на очи говорѣше, едно хубаво дѣтце бѣ влѣзло въ дома й, съ който обаче то се простило вѣтрѣ въ една седмица. Но тѣй чудесни били впечатленията направени отъ това седмично прѣбиване на чувствителното сърдце Алмирено, че прѣзъ останалия й животъ, нѣмаше въпросъ касающъ се до грижата и

Христиански Свърът

управлението на дъщата, на който тя да не можеше да отговори. Заради това, лицето, че тя обърна къмъ Целия Стебинсъ, показваше и заитване и власть.

„Пакъ бѣга отъ училище,“ отговори Целия. Белъ Бруксъ, учительът, ми каза, като идѣхъ насамъ, че Яковъ отъ юни насамъ едва ли посѣщавалъ училишето. Не вная какво ще стане съ това момче.

„Той се нуждае отъ по-твърда ржка,“ каза своеобразната вдовица като подѣ пакъ работа си.

„Тъкмо тъй мисля и азъ,“ отговори Целия. „Ржката на една майка тръбва да е твърда. Небрѣжниятъ начинъ на възпитаване дъщата, особено момчета, не е добро нѣщо.“

„Яковъ не се види да е лошо момче,“ призуря Г-жа Пейтонъ, говорѣйки май страхливо. Г-жа Пейтонъ имаше три момчета, едното на сѫщата възратъ съ Якова Хърсли, и понѣкога немалко грижи ѝ задаваха, по прѣдъ такива признати авторитети като Целия Стебинсъ и вдовицата Линвортъ тя бѣше съвсѣмъ скромна и отстъччива.

„Да, момчето, напастна, пе е лошо. Никой не намира вина на момчето. Увѣренна съмъ, вие пе можете да извлѣчете подобно нѣщо отъ това, що казахъ. Но, Г-жа Пейтонъ, вие знаете тай добъръ, както коя да е тукъ, че момчето се нуждае отъ твърда ржка, и това е, именно, че Г-жа Хърсли не притѣжава.“

Когато почваше да говори Алмира Линвортъ, тя се настояваше на своята дума. Братъ ѝ Тома, който, като бѣ служилъ двѣ години капитанинъ на единъ каналски параходъ, се чувствуваше свободенъ да употребява мореплавателни думи, казваше:

„Алмиричитъ челюстни тали *) работѣха по-лесно отъ коя да е друга частъ на кораба.“

„Г-нъ Алфордъ съ семейството си е дошелъ на мястото си да прѣкара лѣтото,“ каза Г-жа Марло, като бѣрзо промѣни разговора.

*) Талкът сѫ потрѣбниятъ за една мачта ивѣща, като въже, платна и пр. Вѣл. Прѣв.

Тя много обичаше Якова Хърсли и не ѝ бѣше приятно да говорятъ тѣй за него.

„Какъ е Дариела?“ попита Целия Стебинсъ.

„Много по-добрѣ отъ миналото лѣто, ако и да е още слаба, отговори Г-жа Марло.

„На колко е години сега Дариела?“ попита вдовицата Линвортъ, като още веднѣжъ издигна очите си отъ работата си и погледна на Г-жа Марло.

„Около осемъ години, мисля. Какво казвате, Г-жа Пайтонъ?“

„Осемъ години навършва идущата есенъ. Тя е единъ мѣсецъ по-голѣма отъ моя Франкъ.“

„Какво смѣшино име това за едно момче.“ забѣлѣжи Целия Стебинсъ, като стана отъ стола си и се опиха къмъ Г-жа Линвортъ.

Тъкмо тогазъ се чу пронизителенъ крѣсъкъ — дивъ страшенъ викъ, който ужасно смути тишината на онази юнска вечеръ. Четиритѣ жени се изгледаха плахо, и тогазъ като подбудени отъ една мисъль, тѣ отърчаха навънъ прѣзъ заднитѣ врата и гледаха къмъ посоката на Г-нъ Алфордовата кѫща, която почти досѣгаше до брѣга на рѣката. Течението тукъ бѣше много силно, и ако и да не бѣше рѣката много широка, то се увилиничаваше, тѣй че ставаше опасно за онѣзи, които пе бѣха запознати съ движението му. Прѣзъ м. юни, до като оставаше нѣщо отъ пролѣтнитѣ дъждове, Норвудчанитѣ строго запрѣтѣваха на дѣщата си да се возятъ съ лодки, понеже верѣдъ силниля водовъртѣжъ лодките не можаха да се управляватъ. Една двѣ печални бѣди бѣха оставили скърбни спомени въ Норвудъ. Но Г-нъ Алфордъ, като бѣше сравнително странникъ; и като бѣше забравилъ за пролѣтнитѣ дъждове, необмислено бѣше позволилъ на Дариела и брата ѝ Хербертъ да се разходятъ по рѣката съ тѣхната лодка: Хербертъ, високо, яко четиринасятъ годишно момче, знаеше да управлява лодки и да тегли добъръ лопатитѣ — тѣй че Г-жа Алфордъ се приятно усмихна като потегли лодката по водата; но било че лопатитѣ не

бъха изсъхнали, или по проприята на другъ нѣкой недостатъкъ въ дървото, лодката едва що бѣ тръгнала нагорѣ по водата и лопатата изпъщѣ, долпата ѝ частъ се счупи и остана непотрѣбната дръжка въ ръцѣтѣ на Херберта. Веднага лодката биде хваната отъ течението и безпомощно тръгна надолу по рѣката. Слѣдъ туй настапа водовъртежъ, който обърна лодката и за ужасението на Г-жа Айфордъ и двѣтѣ ѝ дѣца се борѣха съ смъртта предъ очите ѝ. Тогазъ именно тя издаде онзи страшенъ викъ що стрѣсна женитѣ у Г-жа Марло.

Но до като изплашепата майка гледаше на давящите се нейни дѣца, тя видѣ нѣщо, че скочи въ водата, тогазъ чу плѣсъкъ и, предъ да може да си издигне гласа за да извика пакъ, тя видѣ едно момче да пори водата като риба. Като хвана Дариела съ една рѣка, той я издигна, като сѫщеврѣменно извика на Херберта да се държи о лодката; тогазъ съ петъ-шестъ силни тушания съ ногѣтѣ сп., той извади момчето на брѣга, недалечъ отъ майка ѝ. Като видѣ, че лодката бѣше отвлечена отъ течението, той отърча покрай брѣга, и скочи въ водата нѣколко метра по-горѣ отъ лодката. Единъ погледъ му показва, че Хербертъ не бѣше изложенъ на голѣма опасностъ. И като хвана лодката съ една рѣка, той я поведе до най-ближния брѣгъ и като подаде рѣката си на Херберта, изтегли го на сушата.

„Азъ ще вържа лодката тукъ,“ каза той. „Можете да си я приберете утрѣ.“

Съ това той изтегли лодката доволно навжтре да не може да я досегне течението, слѣдъ което я върза о едно дърво. Тогазъ се отърси като да бѣше окъпано куче, и Хербертъ стори сѫщото.

Подиръ туй момчетата се изгледаха, както правятъ момчетата и Хербертъ извика:

„Е, ё, ти си билъ Яковъ Хърсли!“ като му подаде рѣката си.

И наистина той бѣше Яковъ Хърсли; босъ, гологлавъ, по рѣкави, сѫщото живо, пакостливо момче, що бѣше често срѣщалъ прѣзъ лѣтото.

Разбира се, Хербертъ помоли Якова

да отидѣ съ него у тѣхъ да се види съ майка му и Дариела, но Яковъ промармора, че има нѣкаква порожка да изпълни за майка сп. Тѣ вървѣха заедно до мостенцето задъ кѫщата на Г-жа Марло, дѣто се раздѣлиха и всѣкай отиде по пътя си.

„Казахъ че не е лошо момче“, повторише излѣка Г-жа Пейтонъ на себе сп., като тръгна нагорѣ изъ улицата, защото другаркитѣ не се вече събраха оная вечеръ.

(Слѣдва).

„Кой е Този?“

Когато Иисусъ дойде на свѣта странни изявления при дружиха Неговото пъдане. Прѣзъ Неговото земно поприще Неговитѣ съврѣменници бѣха принудени да читатъ какъвъ човѣкъ бѣ Той. Никога не бѣха чули тѣ такива думи, каквито Той изговаряше. Никога не бѣха видѣли такива дѣла, каквито Той извѣрши. Никога не бѣха имали такива чувства каквито възбуждаше въ тѣхъ Неговото присъствие. Той бѣ сѫщество съ страни способности и безгранични срѣдства.

Когато се напълно иконурира (освети) Неговото служителство „Иродъ четверовластникъ“ чу за всичко, що бѣ той сторилъ, и слушалъ бѣ нѣкои да казватъ, че Иоанъ възкръсналъ отъ мъртвитѣ; а други че Илия се явилъ; и още други, че единъ отъ пророцитѣ възкръсналъ а Иродъ каза: Иоана азъ обезглагавихъ; но кой е този, за когото слушамъ това? И пожела да Го види.“

Четѣте повѣстъта за Негова животъ и виждте какъ се налага въпросътъ на всѣки разуменъ човѣкъ и се иска отговоръ. Той (Иисусъ) бѣ свободенъ отъ грѣхъ; Той никога не изяви себелюбиво разположение; Той никога не упражни Своята сила за Своя лична полза или удоволствие; Той бѣ абсолютно сво-

боденъ отъ свѣтска и користна амбиция; Той нѣмаше ни една отъ слабоститѣ, що развалиятъ характера на съмъртнитѣ; Той си присвои божествени прерогативи и дѣйствително даваше прощение на грѣши въ Свое име и съ Своя властъ; Неговото влияние никога не се е намалило въ свѣта, но простираше се всѣ по-нашироко съ всѣкъ послѣдуващъ родъ, опасало е земния шаръ и на края на деветнадесетия вѣкъ епо-разпространено, по могжще, и по-благотворно отколкото въ кой да е другъ периодъ. Когато Горазниха, Той имаше само една шепа послѣдователи, и ини единъ отъ тѣхъ не бѣ готовъ да умире за Него. Днесъ Неговите послѣдователи сѫ наброй милиони, и голѣми множества сѫ готови на всѣка минута да положатъ живота си за Него.

Ни едно име извѣстно между човѣците не е тѣй крѣпко както името Иисусъ. Кой е Той? Отъ гдѣ е Той? Що е Той? Кой ще обясни тайната? Мнозина сѫ се опитвали да отговорятъ на този въпросъ. Въ неговото врѣме нѣкои казаха, Той е единъ отъ пророцитѣ; други казаха, че билъ съюзникъ на Сатана; други казаха, че е Синъ Божий. Въ наше врѣме разни отговори се даватъ на този въпросъ. Нѣкои ни казватъ, че Иисусъ билъ лжецъ; други заявяватъ, че Той ужъ измамилъ Своите ученици и ги накаралъ да вѣрватъ, че Той струвалъ чудеса, които никога не сторилъ. Не малцина учени мѣже казватъ, че Иисусъ билъ най-мѣдрянятъ, най-добрянятъ, най-чистиятъ човѣкъ, що е живѣлъ нѣкога, но нищо повече. Това е популярно обяснение на тайната за Христа. Но за вѣрване ли е, че такова сѫщество като Иисуса не е билъ нищо повече отъ човѣкъ? Единъ списателъ е илюструвалъ мъчинотинйтѣ що прѣчатъ на това обяснение както слѣдва:

„Да кажемъ, че имахте една вѣрига, която въ продължение на хиляди години се е навивала на единъ тъпанъ и хълка по хълка се е оказала да е отъ просто желѣзо безъ изключение, и изведенѣжъ се явява една хълка отъ чистозлато, щѣше ли да бѫде разумно да казваме, че това злато е било изкопано изъ сѫщата мина и изковано въ сѫщите огньове както чернитѣ му и тежки другари? Родъ слѣдъ родъ е миналь прѣзъ сцената на този свѣтъ и всѣки е раждалъ синове и дѣщери по свое подобие, и ето че изведенѣжъ се явява единъ безгрѣщенъ човѣкъ.“ Отъ гдѣ дойде той? Кой е той?

Що казва той за Себе Си? Ето що той казва: „Азъ излѣзохъ отъ Отца и дойдохъ на свѣта; и пакъ Азъ оставямъ свѣта и отивамъ при Отца.“ „Отецъ Мой и Азъ едно сме. „Отче, прослави Ме съ славата, що имахъ при Тебе, прѣди създанието на свѣта.“ Кого ще повѣрваме Иисуса ли или Неговите критики и неприятели? Навѣрно Той знаеше по-добрѣ отъ тѣхъ, и Неговътъ характеръ ни гарантира да вѣрваме, че Той е казалъ точната истина безъ сѣнка на прѣувеличение.

Сега ние знаемъ, защо ангелитѣ излѣзоха изъ небето и тържествуваха Неговото рождение съ небесна музика. Знаемъ защо звѣздата на Изтокъ възвѣсти на мѣдреци дохodenето на Израилския царь, знаемъ защо каза Симеонъ: „Сега отпушашъ раба Си съ миромъ, защото видѣха очите ми Твоето спасение.“ Знаемъ защо бѣ смутенъ Иродъ и всички Иерусалимъ съ него. Фактътъ, че Иисусъ е повлиялъ на цѣлия свѣтъ за добро въ продължение на много столѣтия, е промънилъ цѣлото течение на човѣшката история, спомогналъ е повече за човѣшкото щастие и прогресъ отколкото всички велики мѣже

заедно, и че днесъ Той живѣе въ сърдцата на милиони, като образува характера имъ по най-високия образецъ и имъ дава възможностъ да подигнатъ свѣта, това се напълно обяснява отъ Петрова отгворъ на въпроса на Господа: „Ти си Христосъ, Синъ на Бога живаго.“

Американските Мисионери въ Турция.

Отъ Д-ръ Г. Ф. Херрикъ.

Какъ да разкажемъ за 120-тѣ Евангелски Черкви съ тѣхнитѣ близу 14,000 членове и за повече отъ 300 мѣста за проповѣдане на евангелието и за Недѣлно-училищната работа, плодъ на евангелизаторските трудове на мисиите?

Да се опитаме ли да фотографираме работата, която се съсрѣдоточава въ Библейския домъ въ Цариградъ, дѣто се полагатъ старания за снабдяване разнитѣ раси на Турция съ Библията и поне съ началата на христианска книжнина?

Можемъ ли да се надѣемъ, че ще дадемъ отчетъ за произхождението и растението на нашето възпитателно дѣло, особено за бѣрзото му растение прѣзъ послѣднитѣ години, дѣто сега 25,000 души заедно съ сирачетата — толкова момчета, колкото и момичета, дори въ висшитѣ училища, — се учатъ въ 400 училища, съ 600 учители, отъ забавчици до колегии и богословски семинарии?

Да разказваме ли за болници, прѣзъ които хиляди инакъ недостъпни, се досѣгатъ прѣзъ христианско наставление, и още по-добре отъ живо христианство пояснявано прѣзъ лѣкарско служителство?

Или да разкажемъ за ужаситѣ на кланетата прѣди четири-петъ години, и многото извѣнредна работа, въ внимателното раздаване на волнитѣ

помощи за подпомагане на сирачетата? Раздадената за тази цѣль сума възлиза на повече отъ 100,000 Англ. лири (2,500,000 лева).

Очевидно широкото поле на нашата работа не може да се опишe въ една кракта статия. Ще се ограничимъ за сега да опишемъ въ кратциѣ най-старитѣ и най-новитѣ отдѣли на нашата работа, именно отдѣлитѣ по издаване книги и работата за сирачетата.

1. Първата длѣжностъ на мисионерина е да даде на людите, при които отива, Словото Божие. Източнитѣ земи сѫ многоезични страни. Въ Турция турцитѣ, разбира се, се досѣгатъ чрѣзъ турския езикъ; но населението въ Турция не състои отъ Турци. Арменцитѣ се нуждаятъ отъ Библията на арменски, Гърцитѣ на гърци, Кюрдитѣ на кюрдски, Арабитѣ на арабски, Българитѣ на български, Албанцитѣ на албански, Еврентѣ на испански съ еврейски букви, а около единъ милionъ арменци се нуждаятъ отъ Библията на турски, печатана съ арменски букви, и около единъ милионъ гърци се нуждаятъ отъ нея на турски печатана съ грѣцки букви. Мисионеритѣ сѫ извѣршили работата по прѣвеждане, прѣглеждане и редактиране, на много издания въ всѣки езикъ, а Библейските Дружества печататъ и разпространяватъ, Библии, Нови Завѣти и части отъ Библията, около 100,000 на годината.

Мисионеритѣ приготвяватъ и разпространяватъ всѣка година, седмични и мѣсечни религиозни вѣстници, разни брошюри; книги по уроците за Недѣлните училища на разни езици, сѫщо и Свещени пѣсни, тѣлкования на Новия завѣтъ, Церковни Истории и други религиозни книги, каквито издава и Религиозното Трактатно Дружество въ Лондонъ, често прѣводъ отъ списанията

на казаното дружество, сѫщо и учебници за училища отъ всички степени.

Работата въ този отдѣлъ се ограничава само отъ недостатъчните фондове, що се даватъ на наше разположение прѣзъ послѣдните години отъ Мисионерския Бордъ, подпомагани и отъ Религиозното Трактатно Дружество, и понѣкога и отъ частни подарители. Изدادенитѣ отъ неевангелския туземенъ печатъ книги на разни езици, освѣнъ нѣкои добре съставени учебници състоятъ главно отъ петокласни романи, прѣвеждани или имитирани отъ френски, които доставятъ положително вредна умствена и морална храна.

Дори съ нашите печално намалени срѣдства, ние сме печатали на разни езици около 10,000,000 страници христианска книжнина (освѣнъ Библии) всяка година до сега. Ние трѣбва да удвоимъ това количество, и не би ни потрѣбвало да увеличимъ работниците си съ повече отъ 30 на сто, за да сторимъ това, ако само да разполагахме съ достатъчни парични срѣдства.

2. Работата за сирачета.

Кланетата на 1895—96 година осиротеха най-малко 40,000 души. Голѣмото мнозинство отъ тѣзи бѣха оставени въ плачевно състояние, което можемъ си представи. Нѣкои бидоха намѣрени прѣзъ зимата, сѣднали на бунища, за да се постоплятъ отъ топлината, що издавали нечистотите; тѣ поддържаха живота съ нѣщо което едвали можеше да се нарѣче храна.

Не само бѣха тѣзи сирачета голи и изгладнѣли; но тѣ бѣха изложени и на най-страшни морални опасности. Най-привлекателните отъ тѣхъ биха могли да бѫдатъ грабнати отъ мюсулмани безъ всяка надежда за помощъ или избавление. Дебело невѣжество, мръсотия, порокъ отво-

риха челюстите си да ги погълнатъ, щото да ни направятъ почти да скърбимъ, за дѣто тѣ прѣживѣха бащите си. Около една десетина отъ тѣзи сирачета сѫ биле избавени и настанени подъ покровъ, хранени, облечени и наставлявани, и то съ волни помощи събрали отъ състрадателни християни — Американци, Британци, Германци и Швейцарци. Само Германцитѣ, щомъ се организира работата, дѣйствуваха независимо; а швейцарските, както и британските приятели поставиха парите си и личната си помощъ подъ надзора на мисионеритѣ. Но търдъ малко всегдаши сиропиталища сѫ били установени. Въ повечето случаи, дѣцата сѫ били събрали въ привременни домове и отъ тамъ изпращани на установени вече училища. Безъ изключение по-възрастните момчета и момичета ги учатъ да поддържатъ себе си чрѣзъ изучване на нѣкой занаятъ или каквада е друга работа. Въ много случаи онѣзи, които сѫ се грижели за тѣхъ, сѫ останали много зачудени отъ бѣрзината, съ която сѫ приемали, всичко що имъ се е прѣподавало, и съ търдъ малко изключения, поведението имъ е било съвсѣмъ задоволително. За сирачетата трѣбва да се грижатъ отъ петь до седемъ години, прѣди да ги оставятъ да се грижатъ за себе си, и разноситѣ за поддържането на 4000 сирачета вълизатъ на около 20,000 Англ. лири (250,000 лева) годишно.

Григориянскиятѣ Арменци, съ малко изключения, сѫ останали много благодарни отъ всичко, що сме сторили за сирачетата; а нашата цѣль е била да възпитаме дѣцата въ добродѣтель и познанието на евангелието, не да ги правимъ протестанти. Ние имаме всяка причина да очакваме, че мнозина отъ тѣхъ ще бѫдатъ благословение на своя народъ.